

[Ole Espersen]

spørge hr. Fischer: Var der en eneste flygtning blandt disse 24.000? Var der en eneste konventionsflygtning, et eneste menneske, der var flygtet af politiske grunde blandt disse 24.000?

Det fremgår klart af den erklæring fra flygtningehøjkommissæren, som hr. Fischer så flittigt henviser til, at det ikke var konventionsflygtninge. Jeg vil gerne have, at hr. Fischer bekræfter dette.

Så vil jeg om sagen og debatten i øvrigt sige, at vi befinder os i en ikke blot for det danske Folketing, men jeg tror for ethvert parlament højst usædvanlig situation, historisk og parlamentarisk, forfatningsretligt, i en højst usædvanlig situation.

I de andre parlamenter, kongresser osv. anklager man undertiden regeringen for retsbrud, og regeringerne gør det, vi vel synes er naturligt: søger at dokumentere, at der ikke er begået retsbrud. Vi ser det i det amerikanske senat. Vi ser det mange andre steder. Det er en meget alvorlig sag at blive anklaget for retsbrud.

Hvad har vi nu oplevet? I det danske parlament går statsministeren frisk og frejdigt op og siger: Jeg tager ansvaret for retsbrud. Jeg tager det retlige ansvar. Jeg tager det politiske ansvar. Og jeg tager det på denne regerings vegne, jeg tager det på den forrige regerings vegne.

Dette ville jeg karakterisere som en politisk præget form for erkendelse af det retlige ansvar. Den er politisk, fordi statsministeren nu samtidig har sørget for eller søger at sørge for, at dette erkendte ansvar aldrig nogen sinde vil blive gjort gældende.

Er det tilfredsstillende for dem, der har været udsat for opfordringer til at rense sig? Det gælder også menige medlemmer af Folketinget. Er det tilfredsstillende for dem, at en statsminister blot ud fra en politisk betragtning påtager sig det retlige ansvar, hvorefter intet længere kan opklares, intet længere kan belyses?

Jeg tør vove den påstand, hr. statsminister, at noget lignende er aldrig sket i noget parlament i noget demokratisk land tidligere. Derfor er statsministerens holdning historisk, men den er jo samtidig udtryk for en optræden, som vel var værre, end vi havde frygtet: et ønske om at gøre så mange ansvarlige, at man alene derved har sikret sig det flertal, der er nødvendigt for at undgå, at sagen bliver yderligere belyst.

Det er selvfølgelig et aspekt, vi også vil dyrke i Retsudvalget, om der forefindes lignende til-

fælde, men også mange af de andre ting, der har været sagt i dag fra forskellige ordføreres side.

(Kort bemærkning).

Fischer (KF):

Jeg vil gerne sige til hr. Ole Espersen: Her drejer det sig ikke om juridisk ordkløveri, her drejer det sig om politiske realiteter. Og de politiske realiteter var, at 40.000 tamiler kunne vende tilbage til Sri Lanka, uden der skete noget. Det var den situation, vi befandt os i.

Og med hensyn til de polske flygtninge er det da meget muligt, at vi ikke var bundet retligt på det tidspunkt, men kendsgerningen er, at de ansøgninger lå ubehandlede hos hr. Ole Espersen i næsten et år. Det vil nok mange finde besynderligt, især i betragtning af, at Socialdemokratiet puster sig så voldsomt op i denne sag.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Jeg vil gerne slutte min deltagelse i denne lange debat med at fastslå følgende: I 1987 rejste ombudsmanden kritik i 79 af de indbragte sager, men der blev ikke i nogen af de 79 sager fra nogen side rejst krav om etablering af en kommissionsdomstol.

Og så vil jeg fremhæve, at de sidste ord i ombudsmandens egen konklusion er: »... har jeg ikke nu anledning til at foretage yderligere i sagen.«

Den konklusion tror jeg også Folketinget er godt tjent med at tilslutte sig.

(Kort bemærkning).

Ole Espersen (S):

Jeg skal ikke tage stilling til, hvem der er bedst tjent med at tilslutte sig den konklusion. Jeg skal kun i anledning af hr. Fischers indlæg sige, at det er jo ikke rimeligt at tale om juridisk ordkløveri, når man prøver at finde ud af, om et menneske er flygtning eller ej. Er det juridisk ordkløveri? Det er en dårlig undskyldning for ikke at svare på de spørgsmål, der er stillet.

Hr. Fischer nævnte – og det er jo også et led i statsministerens og hr. Arne Melchioris defensorater i dag – at en række sager om polakker lå ubehandlede og slytede i det daværende justitsministerium for snart 10 år siden. Det er ukorrekt. De blev behandlet alle sammen, og nogle blev udsat, for at man kunne se, om der blev et ophør af krigsretstilstanden i Polen. Alle fik be-